

Rámcová koncepce přípravného vzdělávání učitelů základních a středních škol

Struktura materiálu

1	Úvod
2	Analýza současného stavu
3	Výchozí premisy
4	Obecná charakteristika koncepce přípravného vzdělávání učitelů
5	Požadavky na kurikulum přípravného vzdělávání učitelů
	5.1 Požadavky na podobu
	5.2 Požadavky na rozsah
	5.3 Požadavky na garance
6	Učitelství pro 1. stupeň základní školy
7	Další postup

1 Úvod

Diskuse nad koncepcí přípravného vzdělávání učitelů je u nás vedena průběžně od 90. let 20. stol. V situaci přechodu ke strukturování učitelského vzdělávání na přelomu milénia bylo jejím milníkem zveřejnění materiálu *Koncepce pregraduální přípravy učitelů základních a středních škol (2004)*¹ redigovaného prof. Jiřím Marešem.

Po deseti letech je patrný obnovený zájem o tuto problematiku, neboť učitelské obory jsou nabízeny velkým množstvím různě vyprofilovaných fakult. Potřeba řešit koncepční otázky učitelské přípravy vede k promýšlení modelů studia na pedagogických i dalších fakultách připravujících učitele.

Otázkami kurikula přípravného vzdělávání učitelů se průběžně zabývaly také pracovní skupiny Akreditační komise. V diskusi s reprezentacemi fakult připravujících učitele směřují k aktualizaci *Koncepce pregraduální přípravy učitelů základních a středních škol* z roku 2004. Cílem aktualizace je předložit pokud možno konsensuální podobu rámce přípravného vzdělávání učitelů (nikoliv standard) a vytvořit tak předpoklady k zajištění profesní připravenosti absolventů pro přímou pedagogickou činnost. Potřeba sdílené koncepce vychází ze skutečnosti, že učitelství je státem regulovanou profesí, rámcový charakter koncepce přitom zároveň respektuje autonomii fakult připravujících učitele.

Navazující aktivity by měly směřovat k detailnímu rozpracování profilu absolventa učitelství a k bližší specifikaci kurikula přípravného vzdělávání učitelů (vymezení tzv. neopominutelných obsahů učitelské přípravy). To vše by mělo sloužit jako opora při akreditování učitelských studijních programů/oborů.

2 Analýza současného stavu

Učitelé, jejich profese a příprava na ni, jakož i celá oblast jejich působnosti (školství) čelí v posledních letech mnohým výzvám (problém nekvalifikovaných učitelů, nedostatek učitelů s aprobací pro výuku některých předmětů, riziko odchodu kvalifikovaných učitelů z profese, stárnutí učitelských sborů apod.).

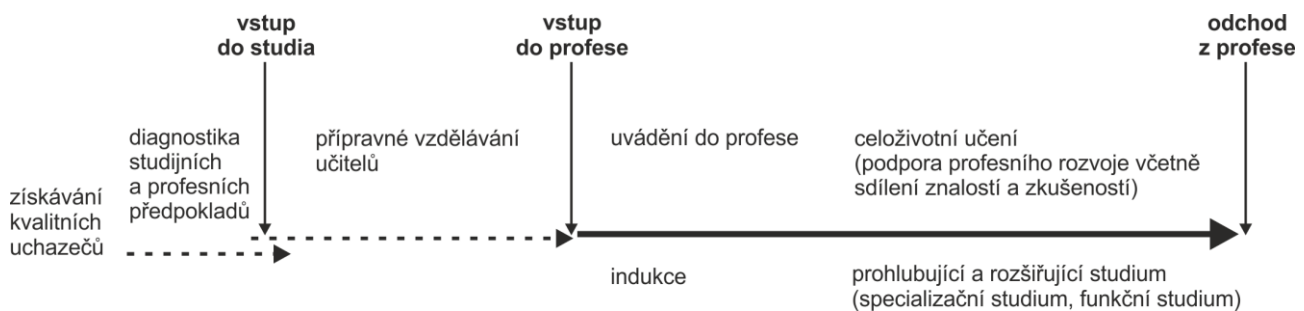
To vše se svým způsobem promítá do přípravného vzdělávání učitelů:

- Cesty vedoucí k učitelské profesi (kvalifikaci) se rozrůznily – jednotlivé vysoké školy a někdy i fakulty v rámci téže vysoké školy si samy stanovují podobu, pořadí a rozsah základních složek učitelské přípravy.
- Výstupní požadavky na studenty učitelství stejného studijního programu či oboru na různých fakultách a jejich ověřování závisejí převážně na rozhodnutí příslušných kateder (konsensus ohledně standardu učitelské profese se teprve hledá).
- Realizace pedagogicko-psychologické složky učitelské přípravy se výrazně liší u téhož studijního programu a oboru mezi fakultami stejného typu.
- Hodinová dotace pro oborovědidaktické disciplíny (či jejich kreditové ohodnocení) je značně rozkolísaná a v mezifakultním srovnání se podstatně liší; podobně je velký rozdíl v pojetí a struktuře vyučovaných předmětů v rámci oborovědidaktické přípravy.
- Stále existují modely učitelské přípravy, jejichž absolvent má nedostatečnou praxi na školách, v nichž má po absolvování působit, mnohdy chybí reflexe praxe a snaha o její propojení s teorií.

¹ Mareš, J., & Stuchlíková, I. (2011). Pedagogické fakulty z pohledu Akreditační komise vlády. *Pedagogika*, 64(4), 383–395. Dostupné na: <http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika/?p=766&lang=cs>

3 Výchozí premisy

- Je třeba respektovat aktuální znění školského zákona a základní teze *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020* a *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020*.
- Aby byl učitel základní školy a učitel střední školy plně kvalifikovaný, musí dosáhnout akademického titulu magistr (absolvent bakalářského studia pedagogického asistentství či oboru se zaměřením na vzdělávání není kvalifikovaným učitelem na základní a střední škole).
- Základem kvalitního učitelského vzdělávání je akademická kvalita oboru, který je na dané vysoké škole rozvíjen v takové síři, že zahrnuje rovněž edukační rozměr. Klíčovou úlohu přitom má oborová didaktika – oborové didaktiky se v průběhu uplynulých let rozvinuly do podoby, která opravňuje, aby v učitelských studijních oborech naplňovaly koordinační a integrační funkci².
- Existuje více forem vysokoškolské přípravy vedoucích k dosažení plné učitelské kvalifikace, ale každá z nich staví na jiných výchozích předpokladech, na jiném rozložení nároků na studenta během studia, což vede k rozdílnému pořadí získávání kompetencí a pravděpodobně i k rozdílné účinnosti přípravy.
- Stávání se a býtí učitelem je kontinuální (biografický) proces rozprostřený do intervalu několika desetiletí – přípravné vzdělávání učitelů má být koncipováno s ohledem na etapy, které mu předcházejí a je následují³. S ohledem na charakter procesu stávání se učitelem se jako výhodný jeví průběžný model⁴ přípravného vzdělávání (některé fakulty zvažují či realizují i nestrukturované studium učitelství).

4 Obecná charakteristika koncepte přípravného vzdělávání

Prostřednictvím tohoto materiálu je předkládána *rámcová* koncepte přípravného vzdělávání učitelů základních a středních škol – je tak respektována autonomie vysokých škol v kontextu připravovaného systému institucionálních akreditací. Cílem není unifikace (vytvoření jednotného vzdělávacího programu či standardu), nýbrž definování rámcových požadavků na podobu učitelské přípravy, zajišťujících profesní připravenost absolventů. Požadavky jsou definovány tak, aby současně ponechaly prostor vysokým školám, fakultám i katedrám pro konkretizaci, průběžnou inovaci i uplatnění specifik fakulty a regionu i pro zohlednění specifik oborů a jejich tradic.

Jak *průběžný*, tak *následný* model učitelské přípravy mají své opodstatnění. S ohledem na podmínky dané vysoké školy a fakulty se lze přiklonit k prvnímu či druhému z těchto modelů. Modelem nejlépe vyhovujícím požadavkům na přípravu učitelů je *model průběžný*. Ten je možné realizovat v nestrukturovaném i strukturovaném studiu. Ve strukturovaném studiu je žádoucí, aby se již bakalářský obor vyznačoval zaměřením na učitelství. *Následný model*, kde je učitelská příprava soustředěna výhradně v navazujícím magisterském studiu, vede k redukované podobě učitelské přípravy a neumožňuje ani přiměřenou kontinuitu přípravy oborové.

² K takto pojímaným oborovým didaktikám viz Stuchlíková, I. & Janík, T. et al. (2015). *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné na: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/549>

³ Viz tzv. *profesionalizační kontinuum* na obrázku výše (převzato z rakouské koncepte *LehrerInnenbildung NEU*, 2010, s. 61 – upraveno pro situaci v ČR).

⁴ *Průběžným* je zde míněn model, kde je jak v bakalářském, tak v navazujícím magisterském studiu oborová složka funkčně provázána se složkou oborovědidaktickou, pedagogicko-psychologickou a s reflektovanými pedagogickými praxemi. Jako *následný* je zde označován model, kde se v bakalářském studiu realizuje výhradně oborová složka a teprve v navazujícím magisterském studiu složka oborovědidaktická, pedagogicko-psychologická a složka reflektovaných pedagogických praxí.

5 Požadavky na kurikulum přípravného vzdělávání učitelů

5.1 Požadavky na podobu

Při vytváření studijního plánu mají být rozlišeny, a jakožto svébytné popsány čtyři základní složky učitelství (oborová, oborovědidaktická, pedagogicko-psychologická, reflektované pedagogické praxe), které jsou společné pro přípravu učitele všech typů a stupňů škol. Vedle toho kurikulum zahrnuje předměty dle potřeb a nabídky vysokých škol a fakult (vč. Bc. a Mgr. prací), jejichž pojetí a realizace jsou plně v kompetenci vysokých škol a fakult. Proporce jednotlivých složek mají být vyjádřeny kredity⁵. Problém spočívající v obsahovém přetížení učitelství studijních oborů je vhodné řešit větší integrovaností vzdělávacích obsahů v rámci jednotlivých složek učitelství i mezi nimi. Obsahy přitom nemusí být prezentovány v rámci běžných disciplín, mohou být integrovány do předmětů specificky vytvářených pro učitele – např. školní pedagogika, psychologie pro učitele apod.

Na podobu čtyř základních složek učitelství jsou vznášeny tyto nároky.

1. *Oborová složka (aprobační předmět/y)*

- Poznatky a dovednosti z oborů jsou tím, co má být ve výuce na konkrétním typu a stupni školy zprostředkováváno – proto jsou profesně profilující podmínkou učitelství vzdělávání.
- Výstupem z učení v oborové složce mají být solidní a dobře strukturované znalosti a dovednosti z oboru, které podstatným způsobem přesahují kurikulum vyučovacího předmětu na typu/stupni školy, pro který absolventi získávají aprobaci/kvalifikaci, a současně mají relevanci pro koncipování, plánování, realizaci a hodnocení výuky v příslušné oblasti vzdělávání.

2. *Oborovědidaktická složka⁶*

- Oborová didaktika je nezbytným předpokladem kvalitního učitelství vzdělávání a v roli koordinující disciplíny má být těsně provázána s oborovou, pedagogicko-psychologickou a praktickou složkou učitelství přípravy; oborová didaktika má překračovat úzce metodické pojetí a má s oporou v teorii reflektovat výsledky výzkumu v dané oblasti.
- Výstupem z učení mají být didaktické znalosti obsahu – ty mají budoucímu učiteli umožnit zprostředkovat obsah tak, aby byl korektní z hlediska oboru a současně přístupný žákům.

3. *Pedagogicko-psychologická složka*

- Pedagogické, psychologické a další související disciplíny poskytují přípravě učitelů základnu pro kompetentní řízení a reflektování výchovných a vzdělávacích procesů ve škole.
- Výstupem z učení v pedagogicko-psychologické složce mají být znalosti širších (zejména pedagogických, psychologických, filosofických, historických, sociologických aj.) základů výchovy a vzdělávání, znalosti o obecných výukových a výchovných postupech a jejich specifických podobách, znalosti o aktérech výchovy a vzdělávání, dovednosti a postoje potřebné pro navozování a usměrňování výchovně-vzdělávacích interakcí se všemi účastníky těchto procesů.

4. *Reflektované pedagogické praxe*

- Reflektované pedagogické praxe zprostředkovávají kontakt studenta učitelství s edukační realitou ve školách a přispívají k jeho profesní socializaci – důraz je kladen na reflektování praktických zkušeností, a to jak v rámci oborové a oborovědidaktické složky studia, tak v rámci pedagogicko-psychologické složky. Praxe jsou koncipovány jako ucelený a gradující systém s důrazem na propojení s teorií a na reflexi a sebereflexi studenta v roli učitele.
- Výstupem z učení mají být integrované znalosti a dovednosti vyrůstající z teoreticky ukotvené reflexe výuky na odpovídajících typech a stupních škol.⁷

⁵ Uchopení učitelství přípravy prostřednictvím jejích složek (a jejich kreditové dotace) je prakticky využitelné při přípravě akreditačních materiálů i při jejich posuzování. Zpravidla právě na čtyřech základních složkách (obor, oborová didaktika, pedagogika a psychologie, reflektované pedagogické praxe) se zakládá učitelství příprava i v zahraničí (viz např. učitelství standardy KMK v Německu, či koncepce LehrerInnenbildung NEU v Rakousku). Vymezování časových anebo kreditových dotací představuje základní přístup k tvorbě a strukturaci kurikula na všech typech a stupních škol – přiznávání časové dotace oboru je nástrojem vytváření jeho pozice v kurikulu.

⁶ Oborovědidaktickou složku lze chápat v širším záběru a vedle vlastní didaktiky oboru mohou být její součástí i další předměty studijního plánu. Pro zařazení studijního předmětu do oborovědidaktické složky je klíčové jeho zřetelně didakticky vymezená cílová a obsahová orientace. Příklad z oblasti přípravy učitelů (cizích) jazyků: studijní předmět „Literatura pro děti a mládež“, jehož cílem je literárněvědné studium určitého konkrétního druhu literatury, spadá do oborové složky studia, zatímco předmět „Literatura pro děti a mládež v kurikulu základní školy“ je zaměřen didakticky – jeho cílem je obsah výuky a jeho proměny v kurikulárních procesech, a lze jej proto zařadit do oborovědidaktické složky přípravného vzdělávání. Zda je daný studijní předmět oborového či oborově didaktického charakteru, má být patrné z jeho popisu v příslušném akreditačním formuláři.

⁷ Na realizační stránku praxí jsou kladeny určité požadavky. Fakulta zajistí, aby studenti učitelství měli možnost v souladu se studovaným oborem pod supervizí pracovníka fakulty praktikovat na různých typech škol (např. u učitelství pro střední školy na gymnáziích, středních odborných školách, odborných učilištích apod., ale také, vzhledem k platné legislativě a nabývané kvalifikaci, na základních školách). Studenti učitelství se zde mají setkávat s různými typy žáků (po stránce sociální, etnické, zdravotní, míry schopností apod.) a mají být seznámeni s provozem školy jako instituce. Pedagogické praxe jsou smluvně zajištěny – ideálně na fakultních školách – a učitelé z těchto škol jsou na práci se studenty připravováni (využívají např. kurzy mentoringu realizované fakultou připravující učitele). Důležitou součástí průběžných a souvislých praxí je hodnocení (ze strany učitelů ze škol i fakulty) a sebehodnocení studentů.

5.2 Požadavky na rozsah

V souladu se zavedeným přístupem k tvorbě a strukturaci kurikula jsou v Tabulce 1 jsou uvedeny rámcové proporce složek učitelství tak, aby absolvent mohl být označen za profesně připraveného učitele, způsobilého k samostatnému výkonu učitelství povolání.

Tabulka 1: Rámcové proporce složek učitelství jako celku (tj. pro 5 let studia – Bc. + NMgr., event. Mgr.)

Označení složky ⁸	Podíl z celkové hodinové dotace	Počet kreditů	Studijní předměty (příklady)
oborová ⁹ (1. aprobačního předmětu) oborová (2. aprobačního předmětu)	44–65 %	132–195	Oborové předměty jsou odvozovány od obsahových oblastí oboru – jejich vymezení je v kompetenci vysokých škol a fakult, nicméně má být vedeno respektem k charakteru učitelství přípravy a ke kurikulu příslušného typu a stupně školy.
oborovědidaktická (1. aprobačního předmětu) oborovědidaktická (2. aprobačního předmětu)	8–15 %	24–45	Oborovědidaktické předměty jsou koncipovány <ul style="list-style-type: none"> • ve vazbě na oborové předměty (např. ve studiu Učitelství českého jazyka a literatury: Didaktika českého jazyka, Didaktika literatury, Didaktika slohu ...); • ve vazbě na pedagogicko-psychologické předměty (např. ve studiu Učitelství českého jazyka a literatury: Psycholinguistika ...); • ve vazbě na pedagogické praxe.
pedagogicko-psychologická	8–15 %	24–45	Předměty, resp. tematické oblasti jsou odvozovány od pedagogických a psychologických disciplín relevantních pro učitelství – jedná se např. o: <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do studia učitelství • Filosofie výchovy / Obecná pedagogika • Školní pedagogika / Obecná didaktika • Speciální pedagogika • Pedagogická psychologie • Vývojová a sociální psychologie • Pedagogicko-psychologická diagnostika / Pedagogická metodologie
reflektované pedagogické praxe	5–10 %	15–30	Reflektované pedagogické praxe v aprobačních oborech by měly být realizovány ve vazbě na ostatní složky učitelství přípravy a podpořeny předměty typu: <ul style="list-style-type: none"> • Reflektivní seminář / Klinický seminář (s využitím nástrojů, jako jsou např. profesní portfolio, videohospitace, akční výzkum).
bakalářské a diplomové práce a (volitelné) předměty dle potřeb a nabídky vysokých škol a fakult	10–20 %	30–60	Zahrnutí předmětů je plně v kompetenci vysokých škol a fakult. Dle zvyklostí na dané vysoké škole či fakultě mohou být Bc. a Mgr. práce v rámci učitelství přípravy jako celku pojímány různě. Platí však, že by měly být podchyceny formou kreditových dotací, neboť ty odrážejí aktivitu studentů vloženou do přípravy těchto prací. ¹⁰
celkem	100 %	300	

Návrh uvádí pouze *povinné* a *povinně volitelné* předměty, tj. celkový počet kreditů, které student *musí* naplnit. Formou *povinných* mají být zajištěny předměty, které jsou pro učitelství klíčové. Kromě toho mohou být vymezeny *předměty volitelné*, které jdou nad rámec povinného penza a umožňují studentům profilaci. Jejich zahrnutí i koncepce je plně v kompetenci vysokých škol a fakult.

Spolu se studijním plánem mají být k akreditaci předloženy informace o poměrném zastoupení jednotlivých složek učitelství přípravy v bakalářském a navazujícím magisterském studiu se zdůvodněním případných odchylek od hodnot uvedených v Tabulce 1. Ustanovení rámce lze v odůvodněných případech překročit, chce-li fakulta např. položit akcent (zpravidla formou povinně volitelných či volitelných předmětů) na vybranou složku učitelství přípravy, popř. zahrnout do kurikula další složku, která v této koncepci zmiňována není (např. stáž ve škole v zahraničí).

⁸ Při vytváření kurikula učitelství přípravy lze dle fakultních zvyklostí uplatňovat také alternativní terminologii – např. „oborově-účitelství modul“ pro označení oborovědidaktické složky, „obecný učitelství modul“ pro označení pedagogicko-psychologické složky apod. Fakulty připravující učitele zpravidla koncipují jednotlivé složky do podoby modulů, které pak mohou flexibilně nabízet k „dostudování“ absolventům oborového (neučitelství) studia, kteří se vydají na cestu k učitelství kvalifikaci.

⁹ Oproti původní koncepci z roku 2004, kde byla oborovědidaktická složka součástí oborové složky (s celkovým podílem 60 %, tj. s váhou 180 kreditů), přichází tato aktualizace s explicitním vyčleněním oborovědidaktické složky (s podílem 8–15 %, tj. s váhou 24–45 kreditů) při ponechání prostoru oborové složce v rozsahu 44–65 %, tj. váhy 132–195 kreditů.

¹⁰ Např. v případě bakalářského oboru *pedagogické asistentství* mohou být kredity za Bc. práci vnímány jako „pedagogicko-psychologické“, v případě bakalářského oboru *se zaměřením na vzdělávání* jako „oborové“ a/nebo „oborovědidaktické“, v případě navazujícího magisterského oboru *učitelství* např. jako z 60 % oborové a ze 40 % jako oborovědidaktické apod.

5.3 Požadavky na garance a personální zajištění

Garance ve smyslu zákona o vysokých školách a standardů Akreditační komise zůstávají nezměněny, tzn. Bc. a NMgr. část musí mít (vedle garanta aprobačního oboru podle požadavků pro jednotlivé studijní programy) garanta pedagogicko-psychologické části studijního programu.

Oborová složka přípravy musí být kvalifikovaně zajištěna po celou dobu platnosti akreditovaného studijního programu minimálně jedním docentem daného oboru na plný pracovní úvazek u dané vysoké školy, který se podílí na výuce hlavních oborových předmětů v učitelském studiu, a přiměřeným počtem akademických pracovníků s vědeckou hodností vzhledem k odborné profilaci a zajištění studijního plánu.

Pedagogicko-psychologická složka přípravy musí být kvalifikovaně zajištěna po celou dobu platnosti akreditace daného studijního programu minimálně jedním docentem pedagogiky na plný pracovní úvazek u dané vysoké školy, který se podílí na výuce hlavních pedagogických předmětů v učitelském studiu, minimálně jedním docentem psychologie na plný pracovní úvazek u dané vysoké školy, který se podílí na výuce hlavních psychologických předmětů v učitelském studiu, a přiměřeným počtem akademických pracovníků s vědeckou hodností vzhledem k odborné profilaci a zajištění studijního plánu.

Vedle toho má být pozornost věnována zajištění oborovědidaktické složky učitelské přípravy. Ta by měla být kvalifikovaně zajištěna po celou dobu platnosti akreditovaného studijního oboru minimálně jedním docentem oborové didaktiky, popř. daného či příbuzného oboru nebo pedagogiky (s oborovědidaktickou profilací) na plný pracovní úvazek u dané vysoké školy, který se podílí na výuce hlavních oborovědidaktických předmětů v učitelském studiu, a přiměřeným počtem akademických pracovníků s vědeckou hodností vzhledem k odborné profilaci a zajištění studijního plánu. Vzhledem k tomu, že oborové didaktiky se nacházejí v různém stadiu rozvoje, bude po přechodnou dobu možné v oborových didaktikách, které dosud habilitovanými pracovníky nedisponují, zajistit výuku i pracovníkem s titulem Ph.D. Ve všech případech je podmínkou prokazatelná vědecko-výzkumná a publikační činnost v oborové didaktice.

Obecně v případě garantů a vyučujících zajišťujících kvalitu oborovědidaktické složky platí, že kromě získaných vědecko-pedagogických hodností musí vykazovat trvalou vědeckou a publikační činnost v oboru, který garantují: řešení výzkumných projektů, publikování monografií, článků v domácích i zahraničních recenzovaných časopisech, přednášky na vědeckých konferencích. V případě vyučujících oborovědidaktických předmětů je vedle vlastní učitelské praxe vítána také tvorba metodických materiálů, učebnic pro různé stupně škol apod. Kromě toho se předpokládá, že vysokoškolské učitelé podílející se na učitelské přípravě se průběžně zdokonalují jak ve svém oboru, tak v pedagogických dovednostech.

6 Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Učitelství pro 1. stupeň základní školy se svou povahou a oborovou strukturou výrazně odlišuje od učitelství pro 2. stupeň základní školy i od učitelství pro střední školy.

Proto se doporučuje:

- Vyčlenit učitelství pro 1. stupeň ZŠ do samostatného studijního programu koncipovaného jako pětileté nestrukturované magisterské studium.
- S důrazem na profesionalizaci vzdělávání této kategorie učitelů tvoří dominantu studijního programu pedagogicko-psychologická a oborovědidaktická příprava včetně reflektované praxe. Oborovou složku tvoří odborný základ jednotlivých vyučovacích předmětů na 1. stupni ZŠ. Oborovědidaktická složka zprostředkovává znalosti a rozvíjí dovednosti v oblasti didaktické transformace vzdělávacího obsahu vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem dětí daného věku.
- Praktickou přípravu je třeba koncipovat jako ucelený a gradující systém praxí s důrazem na reflexi a sebereflexi studenta v roli učitele.
- Vzhledem k širší profilu absolventa a multidisciplinárnosti oboru učitelství pro 1. stupeň základní školy (šíře a mnohostrannost vzdělání jazykového, literárního, matematicko-přírodovědného, vlastivědného a múzického, včetně tělesné kultury) je důležité usilovat o integraci vzdělávacích obsahů (integrace oboru a jeho oborové didaktiky, integrace oborových didaktik, integrace teoretické a praktické složky studia aj.).

Rámcová podoba kurikula pro studium učitelství pro 1. stupeň ZŠ je uvedena Tabulce 2.

Tabulka 2: Rámcové proporce složek pro přípravu učitelů na 1. stupni ZŠ (pětileté nestrukturované Mgr. studium)

Základní požadavky: pětiletý magisterský studijní program – nestrukturovaný			
Označení složky	Podíl z celkové hodinové dotace	Počet kreditů	Studijní předměty (příklady) (nepominutelné obsahy mohou být prezentovány jak v rámci běžných, tak specificky vytvářených předmětů či integrovány do tematických okruhů)
oborová a oborově-didaktická	50–55 %	150–165	Oborové a oborovědidaktické předměty jsou koncipovány ve vazbě na kurikulum primárního vzdělávání (vzdělávací oblasti) – jde zejména o předměty: <ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk a literatura s didaktikou • Didaktika rozvoje počáteční čtenářské gramotnosti • Matematika s didaktikou • Didaktika prvouky, přírodovědy a vlastivědy (včetně přírodovědného a společenskovedního základu) • Cizí jazyk s didaktikou • Hudební výchova s didaktikou • Výtvarná výchova s didaktikou • Tělesná výchova s didaktikou • Dramatická výchova s didaktikou
pedagogicko-psychologická	25 %	75	Předměty, resp. tematické oblasti jsou odvozovány od pedagogických a psychologických disciplín relevantních pro učitelství – může se jednat např. o předměty: <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do studia učitelství / Úvod do pedagogiky • Filosofie výchovy / Obecná pedagogika • Obecná didaktika / Didaktika 1. stupně ZŠ • Primární pedagogika • Speciální pedagogika • Pedagogická psychologie • Vývojová psychologie • Sociální psychologie • Pedagogicko-psychologická diagnostika • Metodologie pedagogického výzkumu
reflektované pedagogické praxe	10–15 %	30–45	<ul style="list-style-type: none"> • Různé formy praxí (souvislá, průběžná, bloková, asistentická) s reflektivními semináři s využitím nástrojů, jako jsou např. reflektivní deník, profesní portfolio, videohospitace, akční výzkum. • Minimálně 6 týdnů závěrečné souvislé praxe
diplomová (magisterská) práce a (volitelné) předměty dle potřeb a nabídky vysokých škol a fakult	5–13 %	15–39	Zahrnutí předmětů je plně v kompetenci vysokých škol a fakult. Diplomová (magisterská) práce by měla být podchycena formou kreditové dotace, neboť ta odráží aktivitu studentů vloženou do jejího zpracování.
celkem	100 %	300	

Studium učitelství pro 1. stupeň ZŠ musí být garantováno po celou dobu platnosti akreditovaného studijního programu docentem pedagogiky či příbuzného oboru na plný pracovní úvazek u dané vysoké školy, jehož vědecko-výzkumná činnost je zaměřena na primární vzdělávání a který se podílí na výuce hlavních předmětů v tomto studiu, a přiměřeným počtem akademických pracovníků s vědeckou hodností vzhledem k odborné profilaci a zajištění studijního plánu.

7 Další postup

- Rozpracování profilu absolventa učitelství.
- Specifikace neopominutelných obsahů učitelské přípravy.